

Verksamhetsberättelse 2010

Prostitutionsgruppen
Sektion Prostitution och uppsökande arbete

Sociala resursförvaltningen

Ansvarig Susanne Streer

1. Verksamhetsbeskrivning

1.1 Organisation

Prostitutionsgruppen ingår i Kompetenscenter Prostitution, Sektion Prostitution och uppsökande arbete i Malmö stad på Sociala resursförvaltningen, avdelningen för vuxna.

1.2 Uppdrag/målgrupp

Verksamheten riktar sig till de personer som aktivt prostituerar sig i prostitutionskvarteren i Malmö samt de som har tagit sig ur prostitutionen och behöver hjälp att bearbeta detta.

1.3 Innehåll

Prostitutionsgruppen blev en permanent verksamhet 1982. Den uppsökande verksamhet riktar sig till de personer, mest kvinnor, som prostituerar sig i prostitutionskvarteren i Malmö. Rent geografiskt är området där gatuprostitutionen bedrivs i Malmö mycket stort. Området sträcker sig från Värnhemstorget till Nobeltorget och innefattar gatorna Östra Farmvägen, Sorgenfrigatan, Agneslundsvägen, Industrigatan, Celsiusgatan, Zenithgatan, St Knutsväg och Nobelvägen. I verksamheten ingår två heltidstjänster och arbetstiden är till hälften förlagd mellan klockan 14.30 och 01.00, då gatuprostitutionsfrekvensen är som högst. Den andra hälften är förlagd till vanlig kontorstid.

Genom långvarig kontinuitet i verksamheten är vi etablerade, kända och accepterade i prostitutionskvarteren, vilket är en förutsättning för ett framgångsrikt förändringsarbete. Dagtid arbetar vi med stödjande, behandlande och motiverande samtal. Vår dagverksamhet ägnas mycket åt kontakt med andra myndigheter, där vi följer med kvinnan vid behov som t ex. sjukvård, kriminalvård och psykiatri. En av våra uppgifter är att hjälpa kvinnorna i kontakten med respektive stadsdelsförvaltning, där de oftast erbjuds någon form av bistånd såsom ekonomiskt, boende eller exempelvis vård för sitt missbruk. Samtal sker på vårt kontor eller i deras hem. Vi gör även olika aktiviteter med kvinnorna såsom besök på café, museum m.m.

Vi har behandlande samtalsgrupper på behandlingshemmet ProKrami i Stehag för kvinnor med prostitutionserfarenhet. Dessa grupper har vi haft sen 1995 var 14:e dag. Kvinnorna ges möjlighet att prata öppet om sin prostitution, sexuella övergrepp, traumatiska upplevelser samt att bearbeta sin och skamkänsla. Vi hjälper kvinnorna att upptäcka sina egna resurser för att hitta andra möjliga sätt att leva samt agerar som ett stöd.

2. Viktigare förändringar under året

Efter att Sexköpslagen antogs 1999 har gatuprostitutionen i Malmö successivt sjunkit. Köparna har minskat på gatan vilket i sin tur lett till att kvinnorna haft mycket svårare att få kunder. Mobiltelefonin och internet har skapat nya kontaktarenor för prostitutionen då kvinnorna skaffat stamkunder som de träffar utanför gatuprostitutionsmiljön. Den s.k. turistprostitutionen har de senaste åren varit en företeelse som bara förekommit vid ett fåtal tillfällen i prostitutionskvarteren i Malmö. Under år 2010 har antalet gatuprostituerade kvinnor i Malmö ytterligare minskat och Prostitutionsgruppen påträffade 39 kvinnor i prostitutionskvarteren. Detta har inneburit att vi har kunnat intensifiera motivationsarbetet med kvinnorna. Vår närvaro i prostitutionsmiljön och lättillgänglighet via vår 020-nummer har varit mycket betydelsefull i kontakten med kvinnorna. En del av kvinnorna på gatan är till en början inte alltid så intresserade av att ha kontakt med oss som representanter för socialtjänsten. Kvinnorna är mångdubbelt stigmatiserade av omgivningen (t.ex. som kvinna, mor, prostituerad och missbrukare). Många av dessa kvinnor är vårdtrötta, vana vid misslyckanden och misstänktsamma mot myndigheter. De är oftast våldsutsatta av kända och okända förövare av båda könen.

Under de senaste åren har ett sjuttioal kvinnor valt att söka vård eller substitutionsbehandling för sitt narkotikamissbruk och då upphört med sin prostitution. Det är dock inte alltid självklart att personer som slutar missbruka upphör med prostitutionen.

3. Måluppfyllelse under året (skala 1-3, 1= ej uppnått, 2=delvis, 3=fullt ut)

3.1 Kommunfullmäktige mål som verksamheten har förhållit sig till (se bilaga)

Arbeta i enlighet med Malmö stads prostitutionsstrategi. Verka för att förhindra nyrekrytering i prostitution. Erbjud stöd och hjälp till de män och kvinnor som köper och säljer sex samt deras närstående.

3.2 Verksamhetsmål

Erbjuda hjälp till personer som befinner sig i prostitution men även till de som vill avsluta, förändra eller minska sin försäljning av sexuella tjänster samt minska nyrekrytering av personer som prostituerar sig.

3.3 Operativa mål:

Operativt mål	Aktivitet	Måluppfyllelse
Arbeta uppsökande på gatan och regelbundet besöka kvinnorna på Rönnbacken	Att varje vecka vistas i prostitutionskvarteren på schemalagd arbetstid. Att aktivt söka upp kvinnorna för att behålla kontakten Att alltid ha telefon med 020-nr öppen så att kvinnorna kan nå eller lämna meddelande till personal.	3
Erbjuda stöd, rådgivning och behandlande samtal till de kvinnor som har behov av detta	Erbjuda samtal antingen på kontoret eller på annan plats som kvinnan finner lämplig. Hålla i gruppsamtal på ProKramis kvinnobehandling. Kontinuerligt vistas på Rönnbacken för att erbjuda samtal till de kvinnor som är boende där.	3
Erbjuda socialt stöd och sociala aktiviteter till de kvinnor som har behov av detta	Erbjuda närvaro vid t.ex. kontakt med barn eller andra viktiga personer i kvinnans nätverk i samråd med socialtjänsten. Besöka kvinnorna på behandlingshem, i häkten eller fängelser, i deras hem etc. för att behålla kontakten. Genomföra utflykter, studiebesök, besök på museum eller kafé för att visa på alternativa sätt att leva.	3
Arbeta med sextsäkerheten och skadereducerande åtgärder	Fortsätta dela ut preventionspaket. Utvärdera och eventuellt revidera preventionspaketen.	3
Utbilda och stärka kompetensen hos yrkesverksamma som i sitt arbete kan möta målgruppen	”Prostitution är inget man talar högt om”- utbildning för socialsekreterare. Kompetenshöjande utbildningsdagar och föreläsningar riktade till yrkesverksamma från olika verksamheter och myndigheter som i sitt	3

	arbete möter målgruppen.	
Medverka i forskningsprojektet som utvärderar prostitutionsarbetet i Sverige. Ansvarar Linköpings universitet på uppdrag av Socialstyrelse.	Dokumentera personblad samt informera och förmedla kontakter med intervjupersoner.	3
Återuppta kontakt med Polisen och Tillståndsenheten ang. prostitution på svartklubbar	Förnya kontakter via mail och/eller telefon.	1
Samverka med berörda aktörer - på lokal och nationell nivå.	Deltaga i lokala nätverksmöte och nationella konferensen. Genomföra/medverka vid studiebesök.	3

3.4 Vad har vi uppnått under året

3.4.1. Uppsökande arbete i gatuprostitutionsmiljö

Under år 2010 påträffade prostitutionsgruppen 39 kvinnor i prostitutionskvarteren. 14 av dessa kvinnor var helt nya. Ingen var under 18 år. En del av kvinnorna kommer från kringliggande kranskommuner. Av de 39 kvinnorna är 69 % narkotikamissbrukare. Några av kvinnorna har psykisk sjukdom. Medelålder för de kvinnor som var nya är 33 år och för de övriga kvinnorna 45 år. Ingen av kvinnorna har hemmavarande minderåriga barn. 44% av kvinnorna är bostadslösa och resterande har någon form av boende såsom egen lägenhet, lägenhet via socialtjänsten eller är boende hos exempelvis föräldrar eller någon vän. Största delen av de kvinnor som är bostadslösa bor på härbärge och några sitter i fängelse. Det är inte sällan förekommande att kvinnor tvingas bo hos någon person som köper sex. Vi har haft samtal med alla de kvinnor vi träffat i prostitutionskvarteren. Graden för hjälpinsatser från prostitutionsgruppen har varierat, alltifrån regelbundna inbokade samtal, till praktiskt stöd och hjälp. Två kvinnor har under året avlidit av sviterna av sitt missbruk. Under året har vi även haft regelbunden samtalskontakt med 9 kvinnor som prostituerat sig på annat sätt än i gatuprostitutionen. Största delen av dessa kvinnor har själv tagit kontakt med oss, några har kommit via stadsdelarna. Vi har även påträffat en yngre man i gatuprostitutionen som sålt sig till män.

3.4.2. Samtalsgrupper

Vi har regelbundet bedrivit samtalsgrupper vid ProKrami kvinnobehandling i Stehag. Under året har sammanlagt 16 olika kvinnor deltagit i gruppen i åldern mellan 17-32 år. Medelåldern var 22 år. Kvinnorna som deltagit kommer från hela Sverige. En stor del kommer från Malmö. I grupperna deltar endast kvinnor med prostitutionserfarenhet. Många av kvinnorna har av olika anledningar aldrig tidigare bearbetat sin prostitution, då det finns mycket skamkänslor och många traumatiska upplevelser. Alla kvinnor i gruppen har liknande erfarenheter och det är då lättare att våga börja prata om sin prostitution och allt vad det har inneburit.

3.3.3. Samverkan

Vi hjälper kvinnor till kontakter med andra myndigheter såsom socialtjänst, sjukvården, kriminalvården, försäkringskassan osv. Vi har ett tätt samarbete med personalen på kvinnohärbärgen Rönbacken samt med personalen på Fribo som är ett akut skyddat boende för våldsutsatta kvinnor med missbruksproblematik. Vi har även samarbete med Stadsmissionen. Vi ingår i Fribos samverkansgrupp och Runagruppen där det finns representanter från olika verksamheter som arbetar med missbrukande kvinnor. Vi har kontinuerliga träffar med barnmorskan, sprutbytet samt

kuratorn på UMAS. Vi har regelbundet samarbete med våra kollegor från Prostitutionsgruppen i Stockholm och Göteborg samt Köpenhamn. Ett visst samarbete sker även med kollegor från Norge och Finland.

3.3.4. Utbildningsinsatser

Under år 2010 har vi haft två föreläsningar på Prokrami-Nämndemansgården.

Vi har haft en halv dags utbildning för Tibro kommun samverkansprojekt mellan socialtjänsten och psykiatrin.

3.3.5. Skademinnsade åtgärder

Preventionspaketet är ett konkret erbjudande till dem som befinner sig i prostitution utifrån de eventuella behov som finns hos de män och kvinnor som säljer sex via internet samt på gatan. Syftet är tvådelat: att nå ut med målgruppsanpassad information kring HIV/STI genom att bl. a. minska förekomsten av oskyddat sex. och att lyfta en brottspreventiv fokus (den personliga säkerheten i säkerhetsguiden). Prostitutionsgruppen delar även regelbundet ut kondomer på gatan till de som säljer sexuella tjänster.

Aktiviteter som marknadsföring, verkställande och framställande av de fysiska produkterna som ingår i paketet har genomförts av oss på Prostitutionsgruppen främst i gatumiljö och av FAST (Försäljning av sexuella tjänster) främst till dem som säljer sex via Internet. För att kvalitetssäkra och säkerhetsställa relevansen när det gäller innehållet i paketet har en regional samverkan och samfinansiering skett med Länsstyrelse i Skåne och Region Skåne genom SRHR (Sexuell och Reproductiv Hälsa och Rättigheter). Inom preventionsramen har Kompetenscenter Prostitution även samverkat på ett nationellt plan genom RFSU AB (Riksförbundet för sexuell upplysning). Även en dialog med sexsäljare via nätverket Rose Alliance ägde rum.

3.5 Årssammanställning av nyckeltalen

Uppsök (antal kontakter på gatan)	262
Gruppdeltagare (antal personer)	43
Rådgivning och samtal	706
Studiebesök/utbildning (antal tillfällen)	22

4. Medarbetarfrågor

4.1 Genomförd kompetensutvecklingsplan

Vi har deltagit i SIKTA-utbildningen, ”Riskbruk, missbruk och beroende”.

Vi har även en regelbunden ärendehandledning utifrån lösningsfokuserade metod. Vi deltar regelbundet ca: 6 gånger per år i Sexuell hälsas föreläsningar som innehåller olika teman. Vi från Prostitutionsgruppen deltog i ett tredagars seminarium, anordnad av Svenska narkomanvårdsförbundet. Vi har även deltagit i en tvådagars utbildning, ”Människohandel för sexuella ändamål”. Deltagit i ett seminarium om arbete med uppsökande verksamhet. Under våren har Kompetenscenter prostitution anordnat en Nordisk nätverksträff där Sverige, Norge, Danmark och Finland deltog.

5. Sammanfattning/slutsatser

44 % av de kvinnor vi mött under år 2010 saknar eget hem. De bor antingen på härbärge, hos någon stamkund eller flyttar runt hos olika vänner. Dessa vänner är oftast också missbrukare och det betyder att kvinnan vanligen får betala med droger och kanske även med sin kropp för att få en sängplats. Det innebär att dessa kvinnor far mer illa då de måste prostituera sig dubbelt upp. Kvinnor som tidigare varit i prostitutionen och haft underhållsbehandling har under den tiden varit

borta från gatuprostitutionen. De som på grund av upprepade återfall i missbruk och därmed blivit utskrivna från behandlingen har omedelbart återgått till prostitutionen och även förlorat sitt boende.

De kvinnor som är över 60 år och som prostituerar sig har inget missbruk och de har befunnit sig i prostitutionen i ca 30-40 år. De har alla egen försörjning genom sjukförsäkring eller pension. Största anledningen till att de är kvar i denna miljö är isolering och utanförskap från samhället. De klarar sig utmärkt på den inkomst de har. Dessa kvinnor har svårt att få kunder och det verkar inte heller vara viktigt för dem. Gemenskapen med de andra kvinnorna på gatan är viktigare.

Av de nya kvinnorna är de flesta missbrukare. Några av dessa kvinnor har valt att gå in i traditionell behandling och lyckats lämna missbruket bakom sig. Men det är inte ovanligt att en del kvinnor efter avslutad eller pågående behandling återgår till missbruk med prostitution som följd.

Under 2010 kan vi konstatera att de gatuprostituerade kvinnorna i Malmö har minskat ytterligare och att unga kvinnor oftast påbörjar sin prostitution på andra arenor än gatan. En stor del har erfarenhet av prostitution på svartklubbar. Många av de unga kvinnor som vi har haft i samtalsgrupper har berättat om bl.a. stor utsatthet, utanförskap, självskadebeteende och självmordsförsök.

Verksamhetsberättelse 2010

**KAST - Köp av sexuella tjänster
Sektionen Prostitution och uppsökande
arbete**

Sociala resursförvaltningen
Ansvarig Susanne Streer

Beskrivning av verksamheten

Organisation

KAST är en del i verksamheten Kompetenscenter Prostitution. Kompetenscenter Prostitution ingår i sektionen Prostitution och uppsökande arbete som i sin tur ingår i enheten Utveckling & stöd som tillhör avdelningen vuxna på Sociala resursförvaltningen.

Uppdrag/målgrupp

Uppdraget för KAST är att minska efterfrågan av sexuella tjänster och minska risken för att personer så småningom börjar köpa sexuella tjänster.

KAST erbjuder stöd- och rådgivningssamtal till personer som vill förändra sin situation som präglas av sexuella destruktiva mönster.

Vi har två stora målgrupper. De som äger problemet samt deras anhöriga. Problemet som de söker för kan handla om porrsurfning, köp av olika typer sexuella tjänster, besök på strippklubbar, samtal till telefonsexlinjer, ständiga otrohetsaffärer eller upplevelsen att man har en sex-, kärleks- eller relationsmissbruk.

KAST erbjuder personerna som söker sig till verksamheten en möjlighet att se på sina handlingar och kunna göra en förändring, utefter individens egen förmåga och egna mål.

När det gäller anhöriga har det varit främst kärlekspartners som har sökt sig till verksamheten. Även föräldrar, släkt och vänner har hört av sig till oss för att få stöd och rådgivning i svåra situationer.

Under 2010 har vi också upptäckt att förutom det individuella arbetet som personerna gör så är det många som önskar samtal för att arbeta med sina relationer. Något som är centralt i arbete med personer som lever i sexuella destruktiva mönster är att de uttryckligen vill arbeta med begreppen skam, skuld och tillit.

Innehåll

För att skapa ett begripligt och tydligt innehåll i verksamheten som går i linje med det uppdrag som ålagts oss har vi valt att fokusera på tre parallella nivåer, vilka är;

- *Rådgivande:* Vi erbjuder rådgivning och stöd via mail, telefon och personliga möten. Dessa samtal kan vara ett led i en kartläggning av individens eller parets problem och kan vara grunden till förändringssamtal. Ibland kan även hänvisningar till andra samhällsinstanser vara en del det rådgivande arbetet. Vi ger även råd och stöd till yrkesverksamma som behöver handledning i direkta ärenden.
- *Förändrande:* Av de personer som sökt sig till KAST under 2010 med ett specifikt problem får vi ofta uppdraget att vara till hjälp i personens förändringsprocess. Samtal som en del av förändringsprocessen har en viktig del i KASTs arbetsmetod och vi har fått detta bekräftat av de klienter som gått här under året. Arbete med de anhöriga inkluderar anhörigträffar förutom individuella samtal.
- *Förebyggande:* Det viktigaste uppdraget i det förebyggande arbetet är att göra frågan talbar så att personer som är på väg in eller är i riskzonen att hamna i ett missbruksliknande förhållande till konsumerande sex inte gör det. Under 2010 har vi ökat spridandet av kunskap via media, föreläsningar och utbildningar. Detta har varit och kommer fortsätta att vara en viktig del av det förebyggande arbetet på så vis att det ökat den specifika kunskapen om det vi arbetar med. Detta gör det enklare för människor att veta hur vi kan vara till hjälp om de hamnar i en situation som rör vårt arbetsområde. Ett konkret exempel som även visat sig varit det viktigaste under hela 2010 var deltagandet i Sydsvenskans chatt om sexmissbruk den 4 januari 2010. Här fick vi chansen att direkt svara på frågor från läsarna. Detta innebar även att vi låg högt upp på Googles lista när personer sökte på begreppet sexmissbruk under hela 2010. Även deltagandet i

månadsmagasinet Amelia, Aluma och flera radio och TV inslag innebar märkbar ökning i antalet personer som hörde av sig.

Viktigare förändringar under året

Anhörigkursen: Kursen har hållits vid två tillfällen under året, en gång på våren och en gång på hösten med lyckat resultat. Utvärderingarna från deltagarna har visat att kursinnehållet har varit relevant och till hjälp för dem i deras liv. Deltagarna har även uttryckt att detta var enda platsen de kunnat prata om sin situation utan att bli dömda. Båda kurstillfällena visade på ett behov av att fortsätta träffas även efter kursens slut men med mer fokus på processerna hos varje enskild deltagare och inte i kursform.

Relationssamtal: Vi har märkt på ett ökat behov av rådgivning för två eller flera personer. Det kan vara ett par som lever tillsammans som behöver hitta nya sätt att fungera ihop efter enskilda samtal och förändringsprocessen som de varit med om i förhållande till det tidigare destruktiva sexuella beteendet. Vi har även fått hänvisningar från Familjerådgivningen när det gäller just vårt specifika kunskapsområde, och vi har i vår tur kunnat hänvisa till Familjerådgivningen när det gäller andra delar av relationsarbetet som paret vill göra. Vi har även haft familj, släkt och vänner som deltagare i denna typ av samtal.

Media: Vi har inte behövt arbeta uppsökande med media under 2010 som vi gjorde under 2008-2009. Snarare har media kontaktat oss för att få del i verksamhetens kunskapsfält och använt vår kunskap som experter i ett område som blir mer och mer tillåtet att prata om.

Måluppfyllelse under året (skala 1-3, 1= ej uppnått, 2=delvis, 3=fullt ut)

3.1 Kommunfullmäktige mål som verksamheten har förhållit sig till

- Erbjuda stöd och hjälp till de män och kvinnor som köper och säljer sex samt deras närstående.
- Verka för att förhindra nyrekrytering i prostitution

3.2 Verksamhetsmål

Erbjudna hjälp till människor som vill avsluta, förändra eller minska sina köp av sexuella tjänster samt minska nyrekrytering av personer som köper sexuella tjänster.

3.3 Operativa mål:

Operativt mål	Aktivitet	Måluppfyllelse
Uppsökande arbete i gatumiljö samt på internet.	Minst en gång i veckan vara i gatumiljö samt ute på nätet.	1
Erbjudna rådgivningssamtal till klienter som har behov av förändring.	Erbjudna tid för samtal samma vecka som han/hon ringer.	2
Utforma utbildningsmaterial för gymnasieelever i frågan kring människohandel för sexuella ändamål och erbjuda utbildning i ämnet.	Att utbilda två gymnasieskolor i Malmö stad per termin.	1

Utforma utbildningsmaterial för SFI i frågan kring människohandel för sexuella ändamål och prostitution.	Att i samarbete med organisationer som är etablerade inom SFI-utbildningen utforma ett utbildningsmaterial.	1
Nå ut till fler i målgruppen nationellt	Revidering och nytryck av ”Din säkra guide” och översätta den till fler språk	2
Utbilda och stärka kompetensen hos socialsekreterare samt personal inom skola och fritidsgårdar	”Prostitution är inget man talar högt om”-utbildning för socialsekreterare ”Sex, nätet och känslor” – utbildning för personal inom skola och fritidsgårdar	1
Att tillsammans med RFSU-gruppen utforma ett utvärderingsmaterial till ”Sex, nätet och känslor”	Utvärdera och revidera utbildningsmaterialet i ”Sex, nätet och känslor” tillsammans med RFSU-gruppen	3
Etablera samverkan med olika aktörer som har kunskap kring målgruppen och utveckla metoder för att hitta ingångar till målgruppen	Att genomföra en nordisk träff Att genomföra studiebesök i Finland och Tyskland (ansökta medel)	2
Att erbjuda utbildning för anhöriga till personer som porrsurfar och/eller är sex-, kärleks- och relationsberoende, och där detta har blivit ett problem.	Att kontinuerligt erbjuda samtalsgrupper när det finns ett intresse från sju stycken.	3
Att tillsammans med FAST och Prostitutionsgruppen upptäcka nya arenor för målgruppen i samverkan med olika aktörer.	Att kontinuerligt ha möte med FAST, Prostitutionsgruppen och andra aktörer. Utvärdera och sammanställa webbenkäten.	3

3.4 Vad har vi uppnått under året

- Utvecklat anhörigkursens innehåll samt struktur
- Arbetat promotivt med press och media. Den massmediala uppmärksamheten har lett till att fler personer har sökt sig till verksamheten för råd och stöd.
- Yrkesverksamma använder sig av verksamheten för att inhämta kunskap samt för rådgivning.
- Inhämtat ny kunskap via studiebesök samt samtal med klienter
- Deltagit i färdigställandet av rapporten sexhandeln via community, chatt och portal
- Assisterat Norge med starten av sin egen KAST-verksamhet.
- Skapat ett nordisk KAST-samarbete
- Ökat antal intresserade för att ta del av de nyhetstips som vi sänder ut en till två gånger per vecka. Dessa sänds till yrkesverksamma både inom och utanför Sverige.

4. Uppföljning/utvärdering av verksamheten

Socialstyrelsen utvärderade under 2010 KAST-verksamheten i Malmö, Stockholm och Göteborg. Att kontinuerlig utvärdera de insatser som vi gör: anhöriggrupperna, utbildningarna, samtalen, webbrådgivningen via mail och studiebesöken.

Utarbeta utvärderingsverktyg som ska användas vid de olika insatserna.

Tolkning av data som insamlats: Vad har samtalen handlat om? Finns det återkommande teman? Finns det återkommande frågor kring STI/HIV? Därefter kommer vi att få en bättre bild av hur insatsen genomförts och hur denna ska utvecklas. En gång i halvåret ska detta sammanställas för att ligga till grund till verksamhetsberättelsen.

En lösningsfokuserad samtalsmetodik används i såväl uppsökande arbete som i enskilda förändringssamtal och andra insatser.

Utvecklat samtalsmetoderna genom att modifiera en norsk modell, där vi i slutet på alla rådgivningssamtal gör en sammanfattning och reflektion av samtalet. Detta har vi utvecklat och även filmat och tagit upp i handledning. Vi har filmat flera samtal för att ytterligare förfina våra samtalsmetoder och haft dessa med som underlag i handledning.

4.1 Årssammanställning av nyckeltalen

KAST	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Totalt
Uppsök(antal kontakter)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0
antal personer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0
Gruppdeltagare (antal personer)	0	0	10	6	0	0	0	0	0	7	7	5	35
antal tillfällen	0	0	5	1	0	0	0	0	0	2	2	2	12
Rådgivning och samtal (antal)	38	64	68	47	37	64	44	62	59	51	41	46	621
antal personer totalt	16	21	26	23	22	26	23	31	33	32	22	23	0
Anhöriga Pers/samtal									13,27	12,16	9,15	7,15	
Målgrupp 1 Pers/samtal									20,32	19,33	13,26	16,29	
antal par	3	3	2	2	1	3	1	3	2	1		2	23
antal grupper/familj													0
antal avslutade	1	1	3	2	3	0	0	1	1			1	13

5. Medarbetarfrågor

Genomförd kompetensutvecklingsplan

KAST personalen har gått baskursen i lösningsfokuserad terapi på SIKT. KAST personalen har även deltagit i en tvådagars workshop med Yvonne Dolan M.A och Terry Trepper PhD.

Workshopen handlade om lösningsfokuserat arbete med särskild tonvikt på par med stora svårigheter i samlevnad och sexualliv. Vidare har KAST varit på Dysberoendekliniken i Stockholm under två dagar för att få ytterligare kompetens kring ämnet sexuellt dysberoende/sexmissbruk. Samarbetet och deltagandet i dessa kompetensutvecklande insatser har även direkt medfört ökat samarbete med ovan nämnda verksamheter samt deltagare på utbildningarna.

6. Sammanfattning/slutsatser

Vi märker att sexualitet, särskilt när den är problematisk, ofta är en ickefråga då det inte finns forum eller platser att prata om den. De flesta av våra klienter har i samtal pekat på avsaknad och svårighet i att hitta expertiskunskap kring sexualitetsfrågor kopplat till ett upplevt missbruk. Inte

minst märks det för de anhöriga som länge upplevt en ensamhet i att inte kunna prata om den situation de befinner sig i med någon annan. Vi på KAST önskar att det fanns större utrymme och mer plats för alla individer att diskutera dessa frågor, men vi ser också att genom vårt arbete har vi börjat öppna upp för detta utrymme och skapat ett forum där det är fritt att diskutera. Vi har i detta arbete haft stor nytta av den allmänna inställning kring frågan som skapats i media under 2010 med kända profiler som erkänt och öppet gått ut med sitt sexuella dysberoende. Det finns inte många instanser som behandlar frågan och har något att erbjuda personer med problematiken, detta hållrum har KAST kunnat fylla till en viss del men vi ser att behovet är större än de vi kan erbjuda. Vi välkomnar därför det arbete som nu görs för att få ett nationellt erkännande av denna problematik bland annat genom Niklas Långströms utredning.

Under 2010 har vi varit mycket aktiva i att etablera och driva ett nordiskt KAST samarbete. Vi har kunnat stötta och delta i processen kring utformandet av det norska KAST och hoppas under 2011 att kunna göra det samma för Danmark. Frågan om att ta ett ansvar för kunderna till sexarbetare, oavsett försäljningsform, är något som det finns starkt stöd för såväl nationellt som i resten av Norden.

Att arbeta med efterfrågan har en positiv inverkan för att arbeta för det övergripande målet som är att minska prostitutionen.

Verksamhetsberättelse 2010

FAST
Sektionen för Prostitution och uppsökande arbete

Sociala resursförvaltningen

Ansvarig: Susanne Streer

1. Verksamhetsbeskrivning

Organisation

FAST ingår i Kompetenscenter Prostitution, Sektion Prostitution och uppsökande arbete i Malmö stad på Sociala resursförvaltningen, avdelningen för vuxna.

Uppdrag/målgrupp

I verksamheten ingår två heltidstjänster där vårt uppdrag tar fokus på den sexhandel som inte är gatubaserad. Innehållet i verksamheten utgår från ett inkluderande perspektiv och innefattar alla vuxna som säljer någon form av sexuella tjänster via Internet, webcam, telefon eller striptease. I målgruppen ingår även personer som är utsatta för människohandel för sexuella ändamål.

Innehåll

För att skapa ett helhetsperspektiv har vi valt att arbeta parallellt utifrån tre parallella nivåer.

- Förebyggande
- Rådgivande
- Förändrande

För att fullfölja vårt uppdrag kräver det att verksamheten löpande följer utvecklingen kring prostitutionens omfattning och innehåll på bland annat Internet i Skåne. Detta sker via kontinuerlig uppdatering av de internetsidor som marknadsför sexuella tjänster. Det kvantitativa och kvalitativa material som samlas in utgör även en plattform för metodutveckling, möjlighet till dialog via uppsökande arbete och utvecklande av nya mål.

Förebyggande arbete har skett i form av utbildningar och föreläsningar. Detta har inneburit att verksamheten samverkat med och involverat aktörer som bland annat RFSU, skolpersonal, RFSL, Smittskydd och ungdomsmottagningar.

Intentionen med de rådgivande och förändrande delarna är att de skall vara förutsättningslösa, lättillgängliga och främst styras av de behov verksamhetens målgrupper har. Behov som kan vara direkt knutna till att sälja sex, men även utgå från ett helhetsperspektiv och innefatta andra områden där någon form av hjälp och förändring behövs.

2. Viktiga förändringar under året

Sexhandeln på Internet

En viktig del i vårt uppdrag är kunskapsutveckling inom prostitutionssfären. Sedan verksamheten initierades i mars 2006 har vår intention varit att kontinuerligt bidra med ny kunskap kring ett av våra huvudfält nämligen sexhandeln på Internet i Skåne. Vi vill detta år återigen särskilt lyfta de stora förändringar som skett inom detta fält kring vilket huvuduppdraget i verksamheten riktar sig.

Utifrån de beräkningar av sexhandeln på Internet som gjorts av FAST kan vi återigen se att det under 2010 skett en betydande ökning av antalet personer som annonserar ut sexuella tjänster via Internets olika sidor. Vid beräkningar som görs på Internet bör man ta i beaktning att det handlar om uppskattningar och inte absoluta tal. Vad som talar för relevansen i de redovisade siffrorna är att insamlingen av data skett varje vecka under 2010.

En av flera orsaker till ökningen när det gäller andelen personer i sexhandeln på Internet är de Internetsidor som sedan 2008 år blev synliga. På dessa Internetsidor finns möjligheten att sälja och köpa allt som du även kan köpa på sidor som Blocket. Skillnaden är att här finns även en rubrik med ”erotiska tjänster”, vilket innebär att du som besökare kan hamna i ett köp och säljforum för

sexuella tjänster av en slump. Detta enkla verktyg för annonsering är en av anledningarna till att antalet annonsörer hela tiden ökar.

Nedan följer jämförande siffror när det gäller antal personer totalt, andelen nya personer och kön avseende de som annonserat under åren 2009 och 2010 i Skåne.

Antal personer 2009	Antal personer 2010
160	273

Siffrorna visar en ökning med 113 personer, vilket i procent innebär en ökning på drygt **70 %**. Åldersmässigt finns det en stor variation bland annonsörerna men majoriteten befinner sig mellan 19 och 35 år. Särskilt intressant är de yngsta som varit synliga, vilka är 23 personer mellan 18-20 år.

Andelen nya personer 2009	Andelen nya personer 2010
135	231
<i>n- 160</i>	<i>n- 273</i>

Hela **85 %** av det totala antalet är nya annonsörer för 2010. Det är alltså **85 %** som inte varit synliga under 2009. Detta följer liknande mönster som 2009 då andelen var **78 %**. Rörligheten är stor och många personer kan vara tillfällighetssäljare. Vad som dock inte kan uteslutas är att många skapar sig en fast kundkrets för att sedan avsluta sin annonsering.

Andelen synliga män i sexhandeln på Internet har under tidigare år varit liten. År 2009 skedde dock en ökning. Under 2010 har andelen män som säljer sex till kvinnor, män och par ökat avsevärt. Framförallt så är det en ökning av män som enbart riktar sig till kvinnor.

Andelen män 2009	Andelen män 2010
37 personer	77 personer

En viktig aspekt att lyfta är att en stor del av de män som säljer sexuella tjänster via Internet använder sig av kontaktforum som vi inte har insyn i, alltså chatter. Det innebär att flera av de män som idag är synliga för oss kan även tidigare ha varit aktiva inom sexförsäljning, men dock inte på de mer öppna annonsforumen. Eventuellt används idag en mer öppen annonsering i kombination med användning av slutna kontaktforum och chattar. Ökningen av andelen, för oss synliga, män som säljer sex kan i princip helt knytas till ett och samma annonsforum och det är via samma forum den totala ökningen ägt rum. Av de 77 männen riktar sig 42 personer (**55 %**) enbart till kvinnor vilket är anmärkningsvärt då efterfrågan bland kvinnor i Sverige gällande sexuella tjänster är väldigt dold. 16 personer riktar sin annons enbart till män och 12 personer till både kvinnor och män. Några uppger inte vilken målgrupp de riktar sig till och ett fåtal erbjuder sina tjänster till både kvinnor, män och par.

HIV/STI prevention

En del av vårt uppdrag inkluderar även att arbeta HIV/STI preventivt. Konkret sker detta bland annat genom vårt kompletterande och skadereducerande ”preventionspaket”. Detta innehåller kondomer, larm med mera, men även en säkerhetsguide med bland annat information kring risker med oskyddad sex och var man kan vända sig vid behov av olika sorters hjälp.

De personer som annonserat i Öresundsregionen 2010 uppger följande kring säkrare sex vid sexförsäljning. I tabellen finns kvinnor, män, transpersoner och shemales inkluderade.

Alltid kondom vid all sex	Inte kondom vid oralsex	Uppgift saknas
23 personer	30 personer	220 personer
<i>n</i> -273		

Många av de personer som säljer sex via Internet ger en omfattande och tydlig presentation av sig själva och vad de erbjuder. Något som dock mer sällan tas upp i annonserna är användning av kondom då 8 av 10 annonser saknar uppgifter om säkrare sex. Av de 77 män som säljer sex uppger endast 4 något om kondom och säkrare sex. Vilket inte behöver innebära att skydd inte är ett krav vid träffen, men kan samtidigt lämna ett större förhandlingsutrymme åt de personer som köper sex. Trenden med att få personer uppger något kring användning av skydd har varit konstant sedan 2006.

Ökad andel hjälpsökande och uppsökandearbete

I takt med ökningen av personer som säljer sex via Internet har skett kan vi även konstatera att vi haft fler samtal med målgrupperna. Via bland annat 1082 uppsökande och återkommande mail med information om oss och på vilket sätt vi kan vara behjälpliga och erbjudandet om vårt preventionspaket har nya kontakter inletts. I samtalen kan det många gånger handla om den totala livssituationen där erfarenhet av att ha sålt sex är ett av flera fält där ett hjälpbehov funnits. I samtal har empowerment varit i fokus. Detta genom att vi bland annat arbetat med gränssättning, sexualitet och självbild, vilket ger utrymme för att personerna bättre skall kunna använda det egna handlingsutrymmet. Inkluderat i samtalskontakterna ingår även längre rådgivningskontakter via telefon och mail och majoriteten är bosatt i Skåne.

Inkluderat i det antal personer som vi träffar i samtal är de som utsatts människohandel för sexuella ändamål. Merparten av dem vi mött i samtal har varit yngre, 20-30 år. Sedan 2010-06-01 har arbetet med denna målgrupp utökats på grund av ett tillfälligt projekt som finansierats av Länsstyrelsen i Stockholm. Detta med målet att bland annat utveckla samverkan mellan olika aktörer gällande arbete mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Sammanfattningsvis har det under 2010 skett en ökning med 80 % av samtal med hjälpsökande. År 2009 var antalet samtal 105 stycken och under 2010 har detta ökat till 190. Samtalen var fördelade på 27 olika personer och inkluderar både personer som säljer sexuella tjänster främst via Internet, men även de personer som varit utsatta för människohandel för sexuella ändamål.

Externa medel, rapport och utbildningar

Under 2010 har FAST arrangerat flera utbildningar och föreläsningar för studerande och yrkesverksamma som kan komma i kontakt med vår målgrupp. Vi har varit i Ronneby och Jönköping och fått besök från Karlskrona, Västerås, Lund och Göteborg. I Malmö har vi föreläst på "Sexdagarna" som RFSU-gruppen anordnade, för Centrum och Sociala resursförvaltningens nämnd, för deltagare i Sexnätverket och skolkuratorer. Vi har även haft en utbildning i "Sex, nätet och känslor" för Maria Malmö som arbetar med ungdomar.

I samband med att vi fått externa medel från Länsstyrelsen Skåne kunde vi arrangera en tvådagarsutbildning. En utbildning för alla yrkesverksamma i Skåne som kan komma i kontakt med personer som är utsatta för människohandel för sexuella ändamål. Förutom att vi själva berättade om vårt arbete så hade vi bjudit in föreläsare från bland annat Finland och Norge. Utbildningen ägde rum i samverkan med Länsstyrelsen i Skåne och Projekt Lilja. Vidare gällande människohandel för sexuella ändamål har vi också med hjälp av externa medel från Länsstyrelsen i Stockholm bland annat kunnat utveckla en handbok för socialsekreterare kring dessa ärenden.

I vårt utbildningspaket, Sex, nätet och känslor, riktat till yrkesverksamma som möter unga har vi uppdaterat allt material. Vi har även haft en kampanj, "Vet du vem du visar dig för", på annonspelare riktad till unga samtidigt som vi upprättat sidan www.malmo.se/sexmotersattning. På sidan kan man som ungdom, förälder och yrkesverksam ställa frågor och få mer information.

”Din säkra guide” som ingår i FAST:s preventionspaketet och har fokus på person- och sexsäkerhet vid sexförsäljning har reviderats för att kunna nå en bredare målgrupp. Denna kommer genom externa medel att kunna tryckas.

”Handlar det om val?” är en nationellt och internationellt uppmärksammas rapport som gjorts i samverkan med RFSL och finansierats av Brottsoffermyndigheten. Rapporten innehåller olika intervjuer och enkätundersökningar med fokus på personer som köper och säljer sex via Internet. Dessutom inkluderas även skånska ungdomar och deras erfarenheter av webcamsex med eller utan ersättning. Resultatet bygger på det stora antalet svarande då 393 köpare och säljare av sex samt 985 ungdomar har svarat. Sex av tio respondenter som säljer sex är män. Implementeringen av resultaten i den ordinarie verksamheten har blivit att kvaliteten och bredden kunnat stärkas till exempel genom ökade kunskaper kring män som säljer sex. Följden av detta har inte bara förbättrat kontakten med målgrupperna utan även ökat samverkan med andra aktörer.

3. Måluppfyllelse

Kommunfullmäktige mål som verksamheten har förhållit sig till

Erbjuda stöd och hjälp till de personer som köper och säljer sex samt deras närstående.

Verka för att förhindra nyrekrytering i prostitution.

Verksamhetsmål

Att erbjuda hjälp till människor som vill avsluta, förändra eller minska sin försäljning av sexuella tjänster, människor som varit offer för människohandel för sexuella ändamål och transaktionell sexualitet samt minska nyrekrytering av personer som säljer sexuella tjänster.

Vad har vi uppnått under året

Operativt mål	Aktivitet	Måluppfyllelse
Nå fler personer som säljer sexuella tjänster	Under hösten har det arbetats med en revidering av ”Din säkra guide”. Anledningen till detta är att kunna nå en bredare grupp. Exempelvis icke-svenskar och HBTQ-gruppen	2
	Vi har föreläst för många studerande på bland annat socionomprogrammet. Detta för att de in sin kommande yrkesroll kan komma att möta vår målgrupp.	3
	Vi har haft flera samverkansträffar och utbildningar för yrkesverksamma då de kan möta vår målgrupp som innefattar både personer som säljer sexuella tjänster och utsatta för människohandel för sexuella ändamål.	3
Arbeta med sexsäkerheten och skadereducerande åtgärder	Preventionspaketet har fortsatt att delas ut.	3
	Samarbetet med smittskydd har ökat.	3
Arbeta uppsökande på nätet	Alla nya annonsörer har fått ett mail från oss. Sedan augusti 2010 skickas ett nyhetsbrev ut månadsvis till alla som annonserat sedan 2008	3
	Annonsera på sidor på nätet där målgruppen	3

	befinner sig.	
--	---------------	--

Årssammanställning av nyckeltal

FAST	Jan	Feb	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug	Sept	Okt	Nov	Dec	Totalt
Uppsök Antal nya personer	16	25	14	15	10	8	7	41	12	31	20	28	227
Antal utskick via nyhetsbrev							109	140	124	199	26	425	1023
Rådgivning och samtal	10	17	21	20	22	14	4	11	10	13	23	25	190
Antal personer													27
antal par													0
antal grupper/familj		1		1									2

4. Genomförd kompetensutvecklingsplan

Rådgivningen som FAST erbjuder har främst en lösningsfokuserad inriktning och metod. För att fördjupa dessa kunskaper samt få stöd i metoder och processer har handledning med lösningsfokus grund genomförts hela år 2010. Handledningen har skett tillsammans med hela gruppen inom Kompetenscenter Prostitution.

En viktig samverkanspartner i samband med genomförandet av FAST rapport "Handlar det om val" har varit RFSL. Tillsammans gjordes även en gemensam studieresa till Helsingfors för besök hos Pro-Tukipiste. Här fick vi bland annat ta del av uppsökande arbete på klubbar och Internet med ett särskilt fokus riktat mot HBT-gruppen. Resan bidrog till metodutveckling på flera plan och ett flertal nya samverkanskontakter.

Sammanfattning/Slutsats

I 2010 års verksamhetsberättelse framgår det att aktiviteten varit omfattande genom många olika interventioner, metodutvecklingsarbete och samverkan. Samtidigt har aktiviteten varit större än tidigare år när det gäller personer som säljer sex via Internet, vilket framgår av redovisade siffror. Denna utveckling kräver ökad kunskap om de grupper som använder Internet för att marknadsföra sexuella tjänster. Under 2010 gjordes därför en stor kunskapsinsamling genom ett flertal enkäter och intervjuer till personer som köper och säljer sex, men även kring ungas användning webcam i sexuella sammanhang. Resultatet visar bland annat att över hälften av de svarande som säljer sex är under 25 år och män. Denna åldersgrupp var också de som tog störst risker när det gäller säkrare sex. Gruppen av unga (mellan 18-25 år) som står utan både arbete och studier aldrig varit större än idag. Försörjning via sexförsäljning kan genom Internets lägre trösklar och enklare annonseringsmöjligheter ha blivit en av flera "lösningar". Dessutom har omsättningen på personer som säljer sex via Internet i Skåne-regionen aldrig varit större då 8 av 10 personer är nya annonsörer.

Med denna verklighet står verksamheten inför många nya utmaningar 2011, som att kontinuerligt uppdatera och utveckla verksamhetens innehåll för att matcha de olika verkligheter och eventuella hjälpbehov som finns. Dialogen med våra målgrupper är och kommer att bli avgörande för hur detta lyckas.